

МІНІСТЕРСТВО ФІНАНСІВ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНИЙ ПОДАТКОВИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Факультет соціально-гуманітарних технологій та менеджменту
Кафедра психології, педагогіки та соціології

Затверджено
Науково-методичною радою Університету,
протокол від «12» 04 2023 № 6

Голова НМР  Іван Шемелинець

Робоча програма навчальної дисципліни

«Патопсихологія»

для підготовки здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня

денної та заочної форми навчання

галузі знань 05 «Соціальні та поведінкові науки»

спеціальності 053 «Психологія»

освітньо-професійна програма «Психологія»

Статус дисципліни: обов'язкова

Березень 2023

Робоча програма навчальної дисципліни «Патопсихологія» укладена на основі освітньо-професійної програми «Психологія» нової редакція першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, галузі знань 05 «Соціальні та поведінкові науки», спеціальності 053 «Психологія», затвердженої Вченою радою Університету ДПУ від 30.03.2023, протокол №9.

Укладач:



Л.М. Клевенць, к. психол. н., доцент
кафедри психології, педагогіки та соціології

Гарант освітньої програми



О.Г. Льовкіна, д.філос.н., професор,
професор кафедри психології,
педагогіки та соціології

Розглянуто і схвалено кафедрою психології, педагогіки та соціології, протокол від «4» квітня 2023, №11

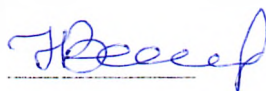
Завідувач кафедри



І.О. Петухова, к.пед.н., доцент

Розглянуто і схвалено вченою радою факультету соціально-гуманітарних технологій та менеджменту, протокол від «7» квітня 2023, № 9

Голова Вченої ради
факультету соціально-гуманітарних
технологій та менеджменту



Н. І. Зикун, д. н. із соц. ком.,
професор

Завідувач навчально-
методичного відділу



І.В. Качур, к. біол. н., доцент

Реєстраційний № _____

Зміст

| | |
|-----------------------------------------------------------------------------------|----|
| 1. Передмова..... | 4 |
| 2. Опис навчальної дисципліни | 5 |
| 2.1. Компетентностей і результати навчання | 5 |
| 2.2. Пререквізити та постреквізити вивчення дисципліни..... | 5 |
| 2.3. Структура навчальної дисципліни..... | 6 |
| 2.4. Рейтинг-план..... | 7 |
| 2.5. Інструменти, обладнання та програмнезабезпечення..... | 12 |
| 3. Програма навчальної дисципліни за змістовними модулями | 13 |
| 4. Критерії оцінювання рівня навчальних досягнень здобувачів вищої освіти | 23 |
| 5. Засоби діагностики результатів навчання..... | 26 |
| 6. Форми та питання поточного та підсумкового контролю..... | 27 |
| 7. Рекомендована література | 30 |
| 8. Лист оновлення та перезатвердження робочої програми навчальної дисципліни..... | 30 |

ПЕРЕДМОВА

Навчальна дисципліна «Патопсихологія» характеризується тісними міждисциплінарними зв'язками із загальною психологією, клінічною психологією, психіатрією та багатьма іншими галузями психологічних і медичних знань. Вивчення курсу «Патопсихологія» сприяє поглибленому розумінню структури і закономірностей психічної діяльності, дає змогу індивідуалізувати систему діагностичних, лікувальних, психопрофілактичних та експертних заходів. Структура навчальної дисципліни «Патопсихологія» складає характеристику основних психічних функцій та станів, їх взаємозв'язок та особливості при різних захворюваннях. Особливу увагу приділено сучасному розумінню патопсихологічних механізмів психосоматичних розладів, їх психодіагностиці та наданню рекомендацій щодо проведення реабілітаційних заходів.

Мета навчальної дисципліни «Патопсихологія» — підготувати студентів-психологів до практичної роботи з людьми, реалізуючі індивідуальний підхід та враховуючи внутрішню і зовнішню детермінацію, співвідносячи природні та соціальні чинники поведінки людини. У результаті вивчення курсу студенти повинні опанувати методологічні принципи та основними напрямками патопсихологічних досліджень, закономірностями та механізмами порушень психічних процесів особистості.

Робоча програма складена з урахуванням сучасних теоретичних та практичних вимог до знань, умінь і навичок, необхідних майбутнім психологам при наданні психологічної допомоги хворим, яка починається з оцінки психічного стану пацієнта, а отже, з основ практичного застосування знань патопсихології та її складової частини – внутрішньої картини хвороби, а також розуміння патопсихологічних механізмів психічних порушень. У навчальній програмі використано новий підхід до викладання дисципліни: об'єднано в єдиний комплекс складових частин основи аналізу патопсихологічних механізмів психічних порушень, психологію аномального розвитку, психологію поведінки відхилення, психологічний супровід діагностичного та терапевтичного процесу, основи психологічного впливу в клініці з висвітленням та засвоєнням останніх досягнень психологічної діагностики психічних розладів, класифікації психопатологічних феноменів. Особлива увага приділяється збереженню наступності між патопсихологією та медичними дисциплінами, в тому числі психіатрією, наркологією, неврологією, деонтологією.

Завданням вивчення дисципліни «Патопсихологія» є проведення лекційного курсу, семінарських занять та самостійної роботи студентів. Представлені види занять передбачають послідовне засвоєння матеріалу, що забезпечує надання знань студентам з особливостей проведення патопсихологічного дослідження та закріплення цих знань згідно з планом вивчення дисципліни.

Об'єкт патопсихології - патопсихологічні розлади психічної діяльності індивіда.

Предмет патопсихології - специфіка порушень психічної діяльності та структури особистості при різних психічних захворюваннях

Можливості та переваги, які надає вивчення дисципліни «Патопсихологія»:

- центром уваги є механізми психологічного впливу на клінічні симптоми розладів;
- подальша розробка відповідної терапевтичної стратегії й тактики надання допомоги;
- проведення комплексу реадaptaційних заходів, від яких залежить повнота, об'єм, якість лікування та відповідно, подальший життєвий шлях людини

Форми організації навчання: денна, заочна, дистанційна.

Самостійна робота студента передбачає опанування теоретичного матеріалу з рекомендованої літератури, аналіз сучасних психологічних досліджень. Наведені у програмі питання для самоконтролю покликані зорієнтувати студентів на вивчення психічних процесів та їх порушень, методів дослідження психічних процесів і патопсихологічних реєстр-синдромів, що спостерігаються при психічних захворюваннях, а також становитимуть основу при формуванні екзаменаційних білетів з курсу «Патопсихологія».

Індивідуально-консультаційна робота здобувача вищої освіти передбачає написання доповідей, есе, підготовку презентацій, рефератів та тез.

2. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

| Найменування показників | Характеристика навчальної дисципліни | |
|--------------------------------------|--------------------------------------|-----------------------|
| | денна форма навчання | заочна форма навчання |
| Кількість кредитів ЄКТС – 5 | Обов'язкова | |
| | Рік підготовки: | |
| Змістових модулів - 3 | 2-й | 2-й |
| Загальна кількість годин – 150 | Семестр | |
| | 4-й | 4-й |
| | Лекції | |
| | 36 год. | 6 год. |
| | Семінарські | |
| | 38 год. | 4 год. |
| | Самостійна робота | |
| | 73 год. | 138 год. |
| | Індивід.-консультац. робота: | |
| | 3 год. | 2 год. |
| Форма семестрового контролю: екзамен | | |

2.1. КОМПЕТЕНТНОСТІ ТА РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

| Компетентності | Результати навчання |
|----------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| ЗК1. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях | ПРН1. Аналізувати та пояснювати психічні явища, ідентифікувати психологічні проблеми та пропонувати шляхи їх розв'язання |
| ЗК6. Здатність приймати обґрунтовані рішення | ПРН2. Розуміти закономірності та особливості розвитку і функціонування психічних явищ в контексті професійних завдань |
| СК3. Здатність до розуміння природи поведінки, діяльності та вчинків | ПРН6. Формулювати мету, завдання дослідження, володіти навичками збору первинного матеріалу, дотримуватися процедури дослідження |
| СК8. Здатність організувати та надавати психологічну допомогу (індивідуальну та групову); | ПРН9. Пропонувати власні способи вирішення психологічних задач і проблем у процесі професійної діяльності, приймати та аргументувати власні рішення щодо їх розв'язання |
| СК11. Здатність до особистісного та професійного самовдосконалення, навчання та саморозвитку | ПРН11. Складати та реалізовувати план консультативного процесу з урахуванням специфіки запиту та індивідуальних особливостей клієнта, забезпечувати ефективність власних дій |
| | ПРН16. Знати, розуміти та дотримуватися етичних принципів професійної діяльності психолога |

2.2. ПРЕРЕКВІЗИТИ І ПОСТРЕКВІЗИТИ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ:

Супутніми для вивчення цієї дисципліни є «Загальна психологія», «Вікова фізіологія», «Психологія кризи», «Психодіагностика».

Наступними для цієї дисципліни буде вивчення предметів «Екстремальна психологія», «Психотерапія», «Психокорекційна практика», «Кризове консультування», «Клінічна психологія».

2.3. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

| № | Змістові модулі | Кількість годин | | | | | | | | | |
|----------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------|-----------------|---------------------|----------|-----------|------------|--------------|---------------------|----------|------------|------------|
| | | Денна форма | | | | | Заочна форма | | | | |
| | | Лекції | Семінарські заняття | І.К.Р. | С.Р.С | Всього | Лекції | Семінарські заняття | І.К.Р. | С.Р.С | Всього |
| Модуль I = 1,5 зал. кред. (45 год.) | | | | | | | | | | | |
| ЗМ I. (т. 1 - 5) Теоретико-методологічні основи патопсихології | | | | | | | | | | | |
| T.1 | Предмет, мета та завдання патопсихології | 2 | 2 | – | 4 | 8 | – | – | – | 8 | 8 |
| T.2 | Основні напрями досліджень у патопсихології | 2 | 2 | – | 4 | 8 | – | – | – | 8 | 8 |
| T.3 | Норма і патологія з точки зору різних психологічних підходів | 2 | 2 | – | 4 | 8 | – | – | – | 8 | 8 |
| T.4 | Патологічне дослідження: основні методи та принципи | 2 | 2 | – | 5 | 9 | – | – | – | 9 | 9 |
| T.5 | Основні форми роботи психолога в медичних установах | 2 | 4 | – | 6 | 12 | 2 | – | – | 10 | 12 |
| Форма контролю: модульна контрольна робота (за рахунок семінарського заняття – 40 хв.) | | | | | | | | | | | |
| Всього по модулю | | 10 | 12 | – | 23 | 45 | 2 | – | – | 43 | 45 |
| Модуль II = 1,7 зал. кред. (51 год.) | | | | | | | | | | | |
| ЗМ II. (т.6 – 11) Психічні порушення та їх характеристика | | | | | | | | | | | |
| T.6 | Порушення свідомості, самосвідомості, уваги та відчуття | 2 | 2 | 3 | 4 | 11 | 2 | – | 2 | 7 | 11 |
| T.7 | Патологія сприйняття | 2 | 2 | – | 4 | 8 | – | – | – | 8 | 8 |
| T.8 | Порушення пам'яті та інтелекту | 2 | 2 | – | 4 | 8 | – | – | – | 8 | 8 |
| T.9 | Розлади мислення | 2 | 2 | – | 4 | 8 | – | – | – | 8 | 8 |
| T.10 | Розлади мовлення | 2 | 2 | – | 4 | 8 | – | – | – | 8 | 8 |
| T.11 | Порушення емоційно-вольової сфери та потягів | 2 | 2 | – | 4 | 8 | – | – | – | 8 | 8 |
| Всього по модулю | | 12 | 12 | 3 | 24 | 51 | 2 | – | 2 | 47 | 51 |
| Модуль III = 1,8 зал. кред. (54 год.) | | | | | | | | | | | |
| ЗМ III. (т. 12 – 18) Функціональні та органічні психічні порушення | | | | | | | | | | | |
| T.12 | Соматогенні порушення психіки | 2 | 2 | – | 7 | 11 | – | 2 | – | 8 | 10 |
| T.13 | Органічні психічні розлади | 2 | 2 | – | 7 | 11 | – | – | – | 7 | 7 |
| T.14 | Функціональні розлади психіки | 2 | 2 | – | 7 | 11 | – | – | – | 7 | 7 |
| T.15 | Неврози (невротичні розлади) | 2 | 2 | – | 6 | 10 | – | – | – | 7 | 7 |
| T.16 | Реактивні та постстресові психози | 2 | 2 | – | 6 | 10 | – | – | – | 7 | 7 |
| T.17 | Психосоматичні захворювання | 2 | 2 | – | 7 | 11 | – | – | – | 7 | 7 |
| T.18 | Комплексний посттравматичний стресовий розлад | 2 | 2 | – | 7 | 11 | 2 | 2 | – | 7 | 11 |
| Всього по модулю | | 14 | 14 | – | 26 | 54 | 2 | 4 | – | 48 | 54 |
| Форма контролю: модульна контрольна робота (за рахунок семінарського заняття – 40 хв.) | | | | | | | | | | | |
| Форма підсумкового контролю – екзамен | | | | | | | | | | | |
| Разом годин з курсу | | 36 | 38 | 3 | 73 | 150 | 6 | 4 | 2 | 138 | 150 |

2.4. РЕЙТИНГ-ПЛАН

Денна форма навчання

| Години | Тема | Форма заняття та діяльності (лекція, семінар, самостійна робота здобувача, контрольний захід, підсумкове тестування, індивідуальна робота) | Результати навчання | Вага оцінки (кількість балів) |
|-------------|-------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------|
| | Модуль 1 | | | |
| 2 2 4 | Т.1. Предмет, мета та завдання патопсихології | Лекція Семінарське заняття Самостійна робота | Формулювати мету, завдання дослідження, володіти навичками збору первинного матеріалу, дотримуватися процедури дослідження | 0 2 |
| 2 3 4 | Т.2. Основні напрями досліджень у патопсихології | Лекція Семінарське заняття Самостійна робота | Складати та реалізувати план консультативного процесу з урахуванням специфіки запиту та індивідуальних особливостей клієнта, забезпечувати ефективність власних дій | 0 2 |
| 2 2 4 | Т.3. Норма і патологія з точки зору різних психологічних підходів | Лекція Семінарське заняття Самостійна робота | Пропонувати власні способи вирішення психологічних задач і проблем у процесі професійної діяльності, приймати та аргументувати власні рішення щодо їх розв'язання | 0 2 |
| 2 2 5 | Т.4. Патологічне дослідження: основні методи та принципи | Лекція Семінарське заняття Самостійна робота | Складати та реалізувати план консультативного процесу з урахуванням специфіки запиту та індивідуальних особливостей клієнта, забезпечувати ефективність власних дій | 0 2 |
| 4 2 6 | Т.5. Основні форми роботи психолога в медичних установах | Лекція Семінарське заняття Самостійна робота | Знати, розуміти та дотримуватися етичних принципів професійної діяльності психолога | 0 4 |
| 45 | Усього за модулем 1 | | | 12 |

| | | | | |
|----|--------------------------------------------------------------|-------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----|
| | Модуль 2 | | | |
| 2 | Т.6. Порушення свідомості, самосвідомості, уваги та відчуття | Лекція | Аналізувати та пояснювати психічні явища, ідентифікувати психологічні проблеми та пропонувати шляхи їх розв'язання | 0 |
| 2 | | Семінарське заняття | | 2 |
| 3 | | Індивідуально-консультаційна робота | | 4 |
| 4 | | Самостійна робота | | |
| 2 | Т.7. Патологія сприйняття | Лекція | Аналізувати та пояснювати психічні явища, ідентифікувати психологічні проблеми та пропонувати шляхи їх розв'язання | 0 |
| 2 | | Семінарське заняття | | 2 |
| 4 | | Самостійна робота | | |
| 2 | Т.8. Порушення пам'яті та інтелекту | Лекція | Аналізувати та пояснювати психічні явища, ідентифікувати психологічні проблеми та пропонувати шляхи їх розв'язання | 0 |
| 2 | | Семінарське заняття | | 2 |
| 4 | | Самостійна робота | | |
| 2 | Т.9. Розлади мислення | Лекція | Аналізувати та пояснювати психічні явища, ідентифікувати психологічні проблеми та пропонувати шляхи їх розв'язання | 0 |
| 2 | | Семінарське заняття | | 2 |
| 4 | | Самостійна робота | | |
| 2 | Т.10. Розлади мовлення | Лекція | Аналізувати та пояснювати психічні явища, ідентифікувати психологічні проблеми та пропонувати шляхи їх розв'язання | 0 |
| 2 | | Семінарське заняття | | 2 |
| 4 | | Самостійна робота | | |
| 2 | Т.11. Порушення емоційно-вольової сфери та потягів | Лекція | Аналізувати та пояснювати психічні явища, ідентифікувати психологічні проблеми та пропонувати шляхи їх розв'язання | 0 |
| 2 | | Семінарське заняття | | 2 |
| 4 | | Самостійна робота | | 3 |
| | | Проміжний модульний контроль | | |
| 51 | Усього за модулем 2 | | | 16 |
| | Модуль 3 | | | |
| 2 | Т.12. Соматогенні порушення психіки | Лекція | Розуміти закономірності та особливості розвитку і функціонування психічних явищ в контексті професійних завдань | 0 |
| 2 | | Семінарське заняття | | 2 |
| 7 | | Самостійна робота | | |
| 2 | Т.13. Органічні психічні розлади | Лекція | Розуміти закономірності та особливості розвитку і функціонування психічних явищ в контексті професійних завдань | 0 |
| 2 | | Семінарське заняття | | 2 |
| 7 | | Самостійна робота | | |

| | | | | |
|-----------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------|
| 2 2 7 | Т.14. Функціональні розлади психіки | Лекція Семінарське заняття Самостійна робота | Розуміти закономірності та особливості розвитку і функціонування психічних явищ в контексті професійних завдань | 0 2 |
| 2 2 6 | Т.15. Неврози (невротичні розлади) | Лекція Семінарське заняття Самостійна робота | Розуміти закономірності та особливості розвитку і функціонування психічних явищ в контексті професійних завдань | 0 2 |
| 2 2 6 | Т.16. Реактивні та постстресові психози | Лекція Семінарське заняття Самостійна робота | Розуміти закономірності та особливості розвитку і функціонування психічних явищ в контексті професійних завдань | 0 2 |
| 2 2 7 | Т.17. Психосоматичні захворювання | Лекція Семінарське заняття Самостійна робота | Розуміти закономірності та особливості розвитку і функціонування психічних явищ в контексті професійних завдань | 0 2 |
| 2 2 7 | Т.18. Комплексний посттравматичний стресовий розлад | Лекція Семінарське заняття Самостійна робота Проміжний модульний контроль | Розуміти закономірності та особливості розвитку і функціонування психічних явищ в контексті професійних завдань | 0 2 3 |
| 54 | Усього за модулем 3 | | | 17 |
| Комп'ютерне тестування на платформі дистанційного навчання ДПУ MOODLE | | | | 5 |
| Екзамен | | | | 50 |
| Усього за курсом | | | | 100 |

РЕЙТИНГ-ПЛАН

Заочна форма навчання

| Години | Тема | Форма заняття та діяльності (лекція, семінар, самостійна робота здобувача, контрольний захід, підсумкове тестування, індивідуальна робота) | Результати навчання | Вага оцінки (кількість балів) |
|-------------|-------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------|
| | Модуль 1 | | | |
| 8 | Т.1. Предмет, мета та завдання патопсихології | Самостійна робота | Формулювати мету, завдання дослідження, володіти навичками збору первинного матеріалу, дотримуватися процедури дослідження | 6 |
| 8 | Т.2. Основні напрями досліджень у патопсихології | Самостійна робота | Складати та реалізовувати план консультативного процесу з урахуванням специфіки запиту та індивідуальних особливостей клієнта, забезпечувати ефективність власних дій | |
| 8 | Т.3. Норма і патологія з точки зору різних психологічних підходів | Самостійна робота | Пропонувати власні способи вирішення психологічних задач і проблем у процесі професійної діяльності, приймати та аргументувати власні рішення щодо їх розв'язання | |
| 9 | Т.4. Патологічне дослідження: основні методи та принципи | Самостійна робота | Складати та реалізовувати план консультативного процесу з урахуванням специфіки запиту та індивідуальних особливостей клієнта, забезпечувати ефективність власних дій | |
| 2 10 | Т.5. Основні форми роботи психолога в медичних установах | Лекція Самостійна робота | Знати, розуміти та дотримуватися етичних принципів професійної діяльності психолога | |
| 45 | Усього за модулем 1 | | | 6 |
| | Модуль 2 | | | |
| 2 2 7 | Т.6. Порушення свідомості, самосвідомості, уваги та відчуття | Лекція Індивідуально-консультаційна робота Самостійна робота | Аналізувати та пояснювати психічні явища, ідентифікувати психологічні проблеми та пропонувати шляхи їх розв'язання Аналізувати та пояснювати психічні явища, ідентифікувати психологічні проблеми та пропонувати шляхи їх розв'язання | 0 4 6 |
| 8 | Т.7. Патологія сприйняття | Самостійна робота | Аналізувати та пояснювати психічні явища, ідентифікувати психологічні проблеми та | |

| | | | | |
|-----------|----------------------------------------------------|------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------|
| | | | пропонувати шляхи їх розв'язання | |
| 8 | Т.8. Порушення пам'яті та інтелекту | Самостійна робота | Аналізувати та пояснювати психічні явища, ідентифікувати психологічні проблеми та пропонувати шляхи їх розв'язання | |
| 8 | Т.9. Розлади мислення | Самостійна робота | Аналізувати та пояснювати психічні явища, ідентифікувати психологічні проблеми та пропонувати шляхи їх розв'язання | |
| 8 | Т.10. Розлади мовлення | Самостійна робота | Аналізувати та пояснювати психічні явища, ідентифікувати психологічні проблеми та пропонувати шляхи їх розв'язання | |
| 8 | Т.11. Порушення емоційно-вольової сфери та потягів | Самостійна робота | Аналізувати та пояснювати психічні явища, ідентифікувати психологічні проблеми та пропонувати шляхи їх розв'язання | |
| 51 | Усього за модулем 2 | | | 10 |
| | Модуль 3 | | | |
| 2 8 | Т.12. Соматогенні порушення психіки | Семинарське заняття Самостійна робота | Розуміти закономірності та особливості розвитку і функціонування психічних явищ в контексті професійних завдань Розуміти закономірності та особливості розвитку і функціонування психічних явищ в контексті професійних завдань | 8 6 |
| 7 | Т.13. Органічні психічні розлади | Самостійна робота | Розуміти закономірності та особливості розвитку і функціонування психічних явищ в контексті професійних завдань | |
| 7 | Т.14. Функціональні розлади психіки | Самостійна робота | Розуміти закономірності та особливості розвитку і функціонування психічних явищ в контексті професійних завдань | |
| 7 | Т.15. Неврози (невротичні розлади) | Самостійна робота | Розуміти закономірності та особливості розвитку і функціонування психічних явищ в контексті професійних завдань | |
| 7 | Т.16. Реактивні та постстресові психози | Самостійна робота | Розуміти закономірності та особливості розвитку і функціонування психічних явищ в контексті професійних завдань | |
| 7 | Т.17. Психосоматичні захворювання | Самостійна робота | Розуміти закономірності та особливості розвитку і функціонування психічних явищ в контексті професійних завдань | |
| 7 2 | Т.18. Комплексний посттравматичний стресовий | Самостійна робота Лекція | Розуміти закономірності та особливості розвитку і | 0 |

| | | | | |
|-------------------------|----------------------------|---------------------|------------------------------|------------|
| 2 | розлад | Семінарське заняття | функціонування психічних | 8 |
| | | Проміжний | явищ в контексті професійних | 12 |
| | | модульний контроль | завдань | |
| | Усього за модулем 3 | | | 22 |
| Екзамен | | | | 50 |
| Усього за курсом | | | | 100 |

2.5. ІНСТРУМЕНТИ, ОБЛАДНАННЯ ТА ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ
Мультимедійний супровід.

3. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ № 1. ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГІЧНІ ОСНОВИ ПАТОПСИХОЛОГІЇ

Тема 1. Предмет, мета та завдання патопсихології

План лекційного заняття

1. Патопсихологія як галузь психологічної науки.
2. Предмет патопсихології
3. Завдання патопсихології
4. Взаємозв'язки патопсихології з іншими дисциплінами

План семінарського заняття.

1. Теоретичні проблеми патопсихології, що мають інтегративне значення для психології та психіатрії.
2. Основні напрями розвитку патопсихології

План самостійної роботи здобувача вищої освіти

1. Характеристика практичної спрямованості патопсихології
2. Надати характеристику поняттю «клінічно-психологічний синдром»
3. Характеристика шизофренічного, або дисоціативного симптомокомплексу
4. Характеристика психопатичного (особистісно-аномального) симптомокомплексу

Перелік питань для самоконтролю

1. Характеристика органічного (екзо-ендогенного) симптомокомплексу
2. Характеристика олігофренічного симптомокомплексу
3. Характеристика реактивних психозів.

Рекомендована література:

Основна: [3]

Допоміжна: [1,4]

Інформ. ресурси Інтернет: [1]

Міжнародні видання [1]

Тема 2. Основні напрями досліджень у патопсихології

План лекційного заняття

1. Основні завдання психодіагностичного напрямку досліджень у патопсихології. Отримання даних для діагностики.
2. Психокорекційний напрямку досліджень у патопсихології. Дослідження динаміки психічних порушень
3. Участь в експертній роботі.

План семінарського заняття

1. Патологічні рівні мозкових процесів
2. Основні напрями розвитку патопсихології

План самостійної роботи здобувача вищої освіти

1. Надати характеристику основного напрямку патопсихології: патопсихологія психічних процесів
2. Психометрія у патопсихології
3. Патопсихологічні синдроми
4. Патобіологічний рівні в системі ієрархії мозкових процесів
5. Фізіологічний рівні в системі ієрархії мозкових процесів
6. Пато- та нейропсихологічний рівні в системі ієрархії мозкових процесів
7. Психопатологічний рівні в системі ієрархії мозкових процесів

Перелік питань для самоконтролю

1. Характеристика дій психолога у Судово-психологічній експертизі
2. Характеристика дій психолога у посмертній експертизі
3. Характеристика дій психолога у військовій експертизі

Рекомендована література:

Основна: [3]

Допоміжна: [1,2]

Інформ. ресурси Інтернет: [3]

Міжнародні видання [2]

Тема 3. Норма і патологія з точки зору різних психологічних підходів

План лекційного заняття

1. Поняття та основний зміст “норма”.
2. Норма та патологія з погляду різних психологічних шкіл.
3. Концепція психологічної “норми” Е. Фрома.

План семінарського заняття

1. Відповідність шести змістів поняття “норма”.
2. Психоаналітична концепція поняття “норма”.
3. Когнітивно-біхевіоральна концепція поняття “норма”.
4. Екзистенційно-гуманістична концепція поняття “норма”.

План самостійної роботи здобувача вищої освіти

1. Надати аналіз психологічної норми та патології, виходячи з положень принципу системності, детермінізму та розвитку.
2. Назвіть засновника психоаналітичної концепції поняття “норма”.
3. Психоаналітична концепція А. Адлера.
4. Психоаналітична концепція Е. Фромма.
5. Психоаналітична концепція К. Хорні.
6. Психоаналітична концепція К. Юнга.
7. Психоаналітична концепція Г. Саллівана.
8. Психоаналітична концепція М. Кляйна.
9. Психоаналітична концепція Дж. Боулбі.
10. Психоаналітична концепція К. Кохута.

Перелік питань для самоконтролю:

1. Назвіть засновника когнітивно-біхевіоральної концепції.
2. Назвіть засновника Екзистенційно-гуманістичної концепції.

Рекомендована література:

Основна: [2,3]

Допоміжна: [3,5]

Інформ. ресурси Інтернет: [3]

Міжнародні видання [1]

Тема 4. Патологічне дослідження: основні методи та принципи

План лекційного заняття.

1. Специфіка патопсихологічного експерименту
2. Принципи побудови патопсихологічного експерименту
3. Основні вимоги до змісту та проведення патопсихологічного дослідження
4. Психологічний висновок та рекомендації для його складання
5. Прийоми і методи патопсихологічної діагностики

План семінарського заняття.

1. Метод спостереження.
2. Метод бесіди
3. Тести
4. Проективні методи

План самостійної роботи здобувача вищої освіти.

1. Системний якісний аналіз психічної діяльності.
2. Спрямованість як на порушення, так і на збереження з боку психічної діяльності.
3. Врахування особистісного ставлення хворого до ситуації експерименту

Перелік питань для самоконтролю.

1. Неприпустимість упередженого та жорсткого підходу психолога до пацієнта
2. Моделювання нормальної психічної діяльності

3. Точність реєстрації даних та об'єктивність їх інтерпретації

Рекомендована література:

Основна: [3]

Допоміжна: [1,4]

Інформ. ресурси Інтернет: [3,4]

Міжнародні видання [2]

Тема 5. Основні форми роботи психолога в медичних установах

План лекційного заняття

1. Психодіагностика і психотерапія в діяльності психолога
2. Психогігієна, психопрофілактика і реабілітація в клініці
3. Психологічна реабілітація осіб з різними видами травматизації

План семінарського заняття

1. Методи:Бесіда, Спостереження, Тестування, Психокорекція та Психотерапія
2. Психогігієна, Психопрофілактика, Реабілітація
3. Особливості реабілітації залежностей.
4. Модель психологічної реабілітації при ПТСР.

План самостійної роботи здобувача вищої освіти

1. Мета діагностики в клінічній практиці.
2. Методи психотерапевтичної роботи: Особистісно-орієнтована, Сімейна психотерапія, Когнітивно-поведінкова терапія, Сугестивна терапія, Психоаналіз.
3. Реабілітації наркозалежних.
4. Особливості психологічної реабілітації осіб, які зазнали сексуального насильства

Перелік питань для самоконтролю:

1. Завдання діяльності медичного психолога
2. Основні функції клінічного діагноста
3. Методи психологічної саморегуляції:

Рекомендована література:

Основна: [1,3]

Допоміжна: [2,4]

Інформ. ресурси Інтернет: [4]

Міжнародні видання [1]

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ № 2. Психічні порушення та їх характеристика

Тема 6. Порушення свідомості, самосвідомості, уваги та відчуття

План лекційного заняття.

1. Свідомість та її розлади.
2. Розлади самосвідомості.
3. Розлади уваги.
4. Порушення відчуття.

План семінарського заняття.

1. Розкрити поняття «свідомість» та «самосвідомість».
2. Назвіть критерії затьмареної свідомості.
3. Охарактеризуйте розлади свідомості: приглушений стан, делірій, онейроїд, сутінковий стан.
4. Охарактеризуйте розлади самосвідомості: псевдодеменція, деперсоналізація.

План індивідуально-консультативної роботи.

1. Розлади, що пов'язані з дефіцитом уваги та гіперактивністю.
2. Розлади, що пов'язані з дефіцитом уваги з гіперактивністю на фоні гіперздібностей.
3. Охарактеризуйте розлад самосвідомості «псевдодеменція».
4. Охарактеризуйте розлад самосвідомості «деперсоналізація».
5. Розлади відчуття.

План самостійної роботи здобувача вищої освіти.

1. К. Ясперс – 4 формальні ознаки свідомості.
2. Критерії затьмареної свідомості.
3. Розлади свідомості: приглушений стан, делірій, онейроїд, сутінковий стан.
4. Порушення уваги.
5. Розуміння уваги, її фізіологічна основа.
6. Критерії затьмареної свідомості.
7. Характеристика основних станів порушеної самосвідомості.

Перелік питань для самоконтролю.

1. Охарактеризуйте поняття «свідомість».
2. Назвіть розлади свідомості.
3. Що таке «самосвідомість».
4. Назвіть ознаки за К. Ясперсом.
5. Поясніть розлад «приглушені стани».
6. Поясніть розлад «делірій».
7. Поясніть розлад «онейроїд».
8. Поясніть розлад «сутінковий стан».

Рекомендована література:

Основна: [2,3]

Допоміжна: [1,4]

Інформ. ресурси Інтернет: [1]

Міжнародні видання [2]

Тема 7. Патологія сприйняття

План лекційного заняття.

1. Клінічна та психологічна феноменологія порушень сприйняття.
2. Психологічні механізми порушень сприйняття.
3. Психологія особистісного компоненту сприйняття.

План семінарського заняття.

1. Охарактеризуйте поняття «сприйняття».
2. Опишіть розлад сприйняття: ілюзії.
3. Опишіть розлад сприйняття: галюцинації.
4. Опишіть розлад сприйняття: ейдетизм.
5. Опишіть розлад сприйняття: сенестопатії.
6. Опишіть розлад сприйняття: агнозії.
7. Опишіть розлад сприйняття: соматоagnoзії.
8. Опишіть розлад сприйняття: дереалізація.
9. Опишіть розлад сприйняття: деперсоналізація.
10. Опишіть розлад сприйняття: порушення сприймання часу.

План самостійної роботи здобувача вищої освіти.

1. Роль перенавантаження аналізаторів у виникненні порушень сприйняття.
2. Недостатність інформації у виникненні порушень сприйняття

Перелік питань для самоконтролю.

1. Клінічна та психологічна феноменологія порушень сприйняття.
2. Психологічні механізми порушень сприйняття.
3. Психологія особистісного компоненту сприйняття.
4. Охарактеризуйте поняття «сприйняття».
5. Опишіть розлад сприйняття: ілюзії, галюцинації, ейдетизм, сенестопатії, гнозії, соматоagnoзії, дереалізація, деперсоналізація, порушення сприймання часу.

Рекомендована література:

Основна: [2,3]

Допоміжна: [1,2]

Інформ. ресурси Інтернет: [3]

Міжнародні видання [2]

Тема 8. Порушення пам'яті та інтелекту

План лекційного заняття.

1. Психологічні механізми порушення пам'яті.
2. Співвідношення порушень пам'яті.
3. Безпосередня та опосередкована пам'ять та порушення співвідношень при різних хворобах.
4. Методи дослідження особистісного компонента пам'яті.
5. Проблема інтелекту.

План семінарського заняття.

1. Методи дослідження корекції динамічних розладів пам'яті.
2. Порушення пам'яті: часткові порушення пам'яті, амнезії, парамнезії, дисоціації, та фізіологічні причини їх порушень.
3. Механізми порушень інтелекту.

План самостійної роботи здобувача вищої освіти.

1. Механізми порушень пам'яті.
2. Методи дослідження корекції динамічних розладів пам'яті.
3. Методи дослідження особистісного компонента пам'яті та інтелекту.

Перелік питань для самоконтролю.

1. Безпосередня та опосередкована пам'ять.
2. Порушення співвідношень при різних хворобах.
3. Проблема забування намірів.
4. Порушення інтелекту.

Рекомендована література:

Основна: [2,3]

Допоміжна: [4,5]

Інформ. ресурси Інтернет: [4]

Міжнародні видання [1]

Тема 9. Розлади мислення

План лекційного заняття

1. Психологічні механізми порушення мислення.
2. Клінічна феноменологія розладів мислення.
3. Психологічні теорії механізмів мислення.
4. Психоаналітичні теорії механізмів мислення.

План семінарського заняття

1. Порушення процесів узагальнення.
2. Порушення процесів абстрагування.
3. Порушення цілеспрямованості.
4. Порушення динамічності мислення.

План самостійної роботи здобувачів вищої освіти

1. Порушення мотиваційного компонента
2. Розкрийте мету та принципи консультативно-коригуючої роботи.
3. Розкрийте суть та специфіку застосування психотерапії

Перелік питань для самоконтролю.

1. Поясніть суть розладу особистості: порушення смислоутворення та підконтрольності поведінки.
2. Порушення динамічності мислення.
3. Клінічна феноменологія розладів мислення.

Рекомендована література:

Основна: [2,3]
Допоміжна: [1,4]
Інформ. ресурси Інтернет: [4]
Міжнародні видання [2]

Тема 10. Розлади мовлення

План лекційного заняття.

1. Функції мовлення.
2. Порушення мовлення.
3. Розлади мовлення
4. Порушення вимовної функції
5. Порушення ритму мовлення
6. Порушення комунікативної функції мовлення

План семінарського заняття.

1. Етіопатогенез мовних розладів.
2. Неологізми в мові, стереотипізації.
3. Порушення автоматизму.

План самостійної роботи здобувача вищої освіти.

1. Роль акустичного аналізатору у функції мовлення.
2. Роль кінетичного аналізатору у функції мовлення.
3. Функції мовлення: номінативна, змістова, позначальна.
4. Три рівні загального недорозвитку мовлення.

Перелік питань для самоконтролю.

1. Поясніть поняття: зона Брока.
2. Поясніть поняття: зона Верніке.
3. Поясніть поняття: і те і друге разом.

Рекомендована література:

Основна: [2,3]
Допоміжна: [3,4]
Інформ. ресурси Інтернет: [1]
Міжнародні видання [1]

Тема 11. Порушення емоційно-вольової сфери та потягів

План семінарського заняття

1. Поняття «Емоції» та їх розлади.
2. Розлади вольової сфери.
3. Розлади потягу.
4. Розлади психомоторики.

План семінарського заняття

1. Розлади афектів.
2. Порушення та розлади волі.
3. Розлади потягу.

План самостійної роботи здобувача вищої освіти

1. Настрій.
2. Страх
3. Тривога.
4. Синдром розладу емоцій

Перелік питань для самоконтролю.

1. Настрій: ейфорія, дисфорія, депресія, емоційна лабільність, афект.
2. Види фобій: агарофобія, клаустрофобія, соціофобія, нозофобія, контрастні нав'язливості.
3. Інші розлади емоцій: слабодухість, неадекватність, апатія, туга, відчуття втрати почуттів, амбівалентність, алексетимія, ангедонія.

4. Синдром розладу емоцій, афективні синдроми: маніакальний, депресивний.
5. Два види недорозвитку емоцій.
6. Вольовий процес можна описати у вигляді 3-х етапів: ..?
7. Послаблення та посилення харчового потягу: булімія, анорексія, поліфагія.
8. Послаблення та посилення статевого потягу: імпульсивний потяг і дії – піроманія, kleптоманія, дробоманія.
9. Розлади та недорозвиток психомоторики: гіпокінезія, гіперкінезія, ехопраксія, ехолалія, ехомімія, паракінезія, гіперкінезія, диспраксія, апраксія.

Рекомендована література:

Основна: [2,3]

Допоміжна: [2,5]

Інформ. ресурси Інтернет: [2]

Міжнародні видання [2]

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ № 3. Функціональні та органічні психічні порушення

Тема 12. Соматогенні порушення психіки

План лекційного заняття

1. Астенічний синдром.
2. Депресивні розлади.
3. Іпохондричний розлад.
4. Афективні розлади настрою

План семінарського заняття

1. Психологічні діагностичні критерії розладів: Астенічний, Депресивні, Іпохондричний, Афективні
2. Реабілітаційні заходи розладів: Астенічний, Депресивні, Іпохондричний, Афективні.

План самостійної роботи здобувача вищої освіти.

1. Соматоформні розлади: Соматизований розлад.
2. Психологічні діагностичні критерії «Соматизований розлад» .
3. Реабілітаційні заходи “ Соматизований розлад”.

Перелік питань для самоконтролю

1. Характеристика методу “індивідуально-орієнтована психотерапія”.
2. Характеристика методу “підтримуюча психотерапія “.
3. Характеристика методу “логотерапія “.
4. Характеристика порушення «психопатизація».
5. Характеристика порушення “соматогенний психоз”.

Рекомендована література:

Основна: [2,3]

Допоміжна: [2,5]

Інформ. ресурси Інтернет: [1]

Міжнародні видання [1]

Тема 13. Органічні психічні розлади

План лекційного заняття.

1. Хвороба Альцгеймера
2. Судинна деменція
3. Мультиінфарктна деменція
4. Субкортикальна судинна деменція
5. Хвороба Піка
6. Деменція при хворобі Паркінсона
7. Деменція при епілепсії

План семінарського заняття.

1. Психологічні діагностичні критерії органічних психічних розладів
2. Реабілітаційні заходи органічних психічних розладів
3. 4 групи судинної деменції

План самостійної роботи здобувача вищої освіти.

1. Назвіть найбільш поширені соматичні захворювання, які призводять до виражених змін психіки
2. Особливість психічних порушень у хворих на злоякісні онкологічні хвороби
3. Опишіть поведінку хворого на “афазію”

Перелік питань для самоконтролю.

1. Характеристика “психологічного портрету” хворого у гострий період черепномозкової травми
2. Характеристика “психологічного портрету” при вираженій туберкульозній інтоксикації

Рекомендована література:

Основна: [2,3]

Допоміжна: [2,5]

Інформ. ресурси Інтернет: [2]

Міжнародні видання [2]

Тема 14. Функціональні розлади психіки

План лекційного заняття

1. Невротичні психогенні реакції
2. Панічні розлади
3. Розлади адаптації

План семінарського заняття

1. Ситуаційна психогенна реакція.
2. Панічні атаки

План самостійної роботи здобувача вищої освіти.

1. Характеристика “феномена Йореса”.
2. Характеристика поведінки при “Панічних атаках”.
3. Характеристика поведінки при “Розладах адаптації”.

Перелік питань для самоконтролю

1. Проблеми адаптації до нових умов.
2. Властивості та умови розвитку здорової людини.
3. Критерії “успішності” адаптаційних процесів людини.
4. Умови збереження психологічного здоров'я.
5. Вплив зовнішнього і внутрішнього соціального оточення на психіку окремої людини.

Рекомендована література:

Основна: [2,3]

Допоміжна: [1,5]

Інформ. ресурси Інтернет: [3]

Міжнародні видання [2]

Тема 15. Неврози (невротичні розлади)

План лекційного заняття

1. Характеристика невротичних розладів
2. Основні групи клінічної симптоматики неврозів
3. Розлади інших психічних функцій при неврозах
4. Неврастенія
5. «Інші специфічні невротичні розлади».

План семінарського заняття

1. Психопатологічна симптоматика неврастенії
2. Форми неврастенії. Психологічні діагностичні критерії.
3. Невроз нав'язливості

4. Істерія

5. Невротичний розвиток особистості

План самостійної роботи здобувача вищої освіти

1. Реабілітаційні заходи при неврастенії

2. Соматичні симптоми істерії

3. Форми "тривожних розладів"

Перелік питань для самоконтролю.

1. Нав'язливі спогади.

2. Нав'язливі уявлення

3. Нав'язливі страхи

4. Нав'язливі дії

Рекомендована література:

Основна: [2,3]

Допоміжна: [1,3]

Інформ. ресурси Інтернет: [4]

Міжнародні видання [2]

Тема 16. Реактивні та постстресові психози

План лекційного заняття

1. Реактивні психози. Їх види.

2. Затяжні психогенні психози.

3. ПТСР. Стрес як психологічна травма.

4. Типи реакції гострого стресу.

5. Рівні реабілітації ПТСР.

План семінарського заняття

1. Види реактивних психозі.

2. Симптоми Афективно-шокових психогенних реакцій.

3. Поведінка при реактивному параноїді.

План самостійної роботи здобувача вищої освіти.

1. Реактивна депресія.

2. Реактивний параноїд.

3. Здорова робота 4 типів захисного реагування.

4. Негативні характеристики захисного реагування

Перелік питань для самоконтролю

1. "Синдром самозванця".

2. Реабілітація емоційної природи

3. Тілесна взаємодопомога.

4. Якість емоційного інтелекту

Рекомендована література:

Основна: [2,3]

Допоміжна: [1,3]

Інформ. ресурси Інтернет: [4]

Міжнародні видання [1]

Тема 17. Психосоматичні захворювання

План лекційного заняття

1. Поняття "психосоматичні розлади". Фактори дії.

2. Прихована депресія та її варіанти.

3. Основні клінічні форми прихованої депресії.

План семінарського заняття

1. Кардіалгічний синдром.

2. Цефалгічний синдром.
3. Абдомінальний синдром.
4. Діенцефальний синдром.

План самостійної роботи здобувача вищої освіти

1. Ознаки прихованої депресії
2. Структура синдрому психоневрологічних розладів
3. Структура Функціональних розладів діяльності серця
4. Симптоми тривожно-фобічного невротичного типу відреагування.
5. Питання диференційної діагностики .

Перелік питань для самоконтролю

1. Особливості лікування органних неврозів.
2. Характеристика лікування за Й. Касирським.

Рекомендована література:

Основна: [2,3]

Допоміжна: [1,3]

Інформ. ресурси Інтернет: [4]

Міжнародні видання [1]

Тема 18. Комплексний посттравматичний стресовий розлад

План лекційного заняття

1. Загальна характеристика кПТСР.
2. Походження к ПТСР та його чинники.
3. Емоційні регресії. Симптоми.
4. Реабілітація. Практична робота.
5. Наслідки розладу.

План семінарського заняття

1. Загальна характеристика кПТСР.
2. Чинники к ПТСР.
3. Флешбек, його симптоми. Нейробіологія критики.
5. Характеристика дизфункціональних батьків.
6. Реабілітаційні заходи.

План самостійної роботи здобувача вищої освіти.

1. Практична робота при стресових розладах.
2. Характеристика "булінгу".
3. Вербальне та емоційне насильство.

Перелік питань для самоконтролю.

1. Типи захисту від внутрішнього та зовнішнього критика
2. Характеристика 4-х процесів "горювання"
3. Формування образу внутрішнього критика у СМІ
4. Лікування занедбаності за допомогою відношень

Рекомендована література:

Основна: [1]

Допоміжна: [4,5]

Інформ. ресурси Інтернет: [4]

Міжнародні видання [2]

4. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РІВНЯ НАВЧАЛЬНИХ ДОСЯГНЕНЬ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Загальний розподіл балів, які здобувач вищої освіти може отримати в межах 100-бальної системи оцінювання, повинен включати обов'язкове комп'ютерне тестування на платформі дистанційного навчання ДПУ MOODLE для денної форми навчання (максимально до 5 балів).

Виконання самостійної роботи, як правило, оцінюється під час проведення семінарських занять та написання контрольної роботи у вигляді опитування в тому числі за питаннями які виносяться на самостійну роботу.

Денна форма навчання

| Модулі | Модуль 1= 12 бал. | | | | | | | | |
|------------------------------------------------------------------------------|-----------------------|------|------|------|------|-----|------|--|--------------------------------------------------------------------------|
| Теми | T.1 | T.2 | T.3 | T. 4 | T.5 | | | | |
| Відповідь на семінарському занятті | 2 | 2 | 2 | 2 | 4 | | | | |
| Самостійна робота | | | | | | | | | |
| Модулі | Модуль 2 – (16 балів) | | | | | | | | |
| Теми | T.6 | T.7 | T.8 | T.9 | T.10 | T11 | | | |
| Відповідь на семінарському занятті | 2 | 2 | 2 | 2 | 2 | 2 | | | |
| Індивідуальна робота | 4 | | | | | | | | |
| Самостійна робота | | | | | | | | | |
| Модулі | Модуль 3 – (22 балів) | | | | | | | | |
| Теми | T.12 | T.13 | T.14 | T.15 | T.16 | T17 | T.18 | | |
| Відповідь на семінарському занятті | 2 | 2 | 2 | 2 | 2 | 2 | 2 | | |
| Самостійна робота | | | | | | | | | |
| Підсумковий тестовий контроль на платформі дистанційного навчання ДПУ MOODLE | 5 | | | | | | | | |
| Екзамен - 50 балів | | | | | | | | | Загальна оцінка з курсу =M1+M2+M3+екзамен = 12 +16+22+ 50 = 100 балів |
| КЗ №1 (36.) | | | | | | | | | |
| КЗ №2 (36.) | | | | | | | | | |

Заочна форма навчання

| Модулі | Модуль 1 = 6 бал. | | | | | | | | |
|----------------------------------------------------------------------------|-------------------|------|------|------|------|-----|------|--|--------------------|
| Теми | T.1 | T.2 | T.3 | T. 4 | T.5 | | | | |
| Відповідь на семінарському занятті | | | | | | | | | |
| Самостійна робота | 6 | | | | | | | | |
| Модулі | Модуль 2 = 10 | | | | | | | | |
| Теми | T.6 | T.7 | T.8 | T.9 | T.10 | T11 | | | |
| Відповідь на семінарському занятті | | | | | | | | | |
| Індивідуальна робота | 4 | | | | | | | | |
| Самостійна робота | 6 | | | | | | | | |
| Модулі | Модуль 3 = 34 | | | | | | | | |
| Теми | T.12 | T.13 | T.14 | T.15 | T.16 | T17 | T.18 | | |
| Відповідь на семінарському занятті | 8 | | | | | | 8 | | |
| Самостійна робота | 6 | | | | | | | | |
| КЗ №1 (12 б.) | | | | | | | | | Екзамен - 50 балів |
| КЗ №2 (12 б.) | | | | | | | | | |
| Загальна оцінка з курсу =M1+M2+M3+екзамен = 6+10+ 34+ 50 = 100 балів | | | | | | | | | |

| | | | | |
|--|--|--|--|--|
| | | | | |
|--|--|--|--|--|

Шкала оцінювання роботи здобувачів вищої освіти на семінарських заняттях

| Кількість балів | | Критерії оцінювання |
|-----------------|------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Денна ф/н | Заочна ф/н | |
| 2 | 8 | Оцінюється робота здобувача вищої освіти, який у повному обсязі дав відповіді на всі питання. При цьому використовував актуальну наукову термінологію належним чином обґрунтовував свої думки та зробивузагальнені підсумки. |
| 1,5 | 5-7 | Оцінюється робота здобувача вищої освіти, який в основному розкрив зміст теоретичних питань. Проте, при висвітленні деяких питань не вистачало достатньої аргументації, допускалися при цьому окремі неістотні неточності та незначні помилки. |
| 1 | 3-4 | Оцінюється робота здобувача вищої освіти, який дав фрагментарні відповіді на теоретичні питання (без аргументації й обґрунтування, підсумків), у відповідях присутні неточності та помилки або відповідь дана лише на окремі питання |
| 0,5 | 1-2 | Оцінюється робота здобувача вищої освіти, який дав неправильну відповідь на всі теоретичні питання, допустив істотні помилки, оперував неактуальною застарілою інформацією або відповіді на питання відсутні взагалі |
| 0 | 0 | Не володіє навчальним матеріалом та не в змозі його викласти, не розуміє змісту теоретичних питань та практичних завдань. Не вирішив жодного тестового завдання |

Шкала оцінювання індивідуальної роботи здобувачів вищої освіти

| К-сть балів | Критерії оцінювання |
|--------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Денна / Заочна ф/н | |
| 4 | Послідовність, логічність написання роботи, а також підготовка презентації та, відповідно, його захист, а також виокремлення з різних джерел основних положень, які структурно об'єднанні, проаналізовані та узагальнені висновками. |
| 3 | Достатній рівень представленої роботи, її теоретичний аналіз, проте без пов'язання результатів із практичною діяльністю психолога. |
| 2 | Достатній рівень представленої роботи, її теоретичний аналіз, підготовлена презентація, що розкриває основні положення, проте здобувач не захистив представлений матеріал |
| 1 | Послідовність, логічність написання реферату присутня: відсутня презентація та захист |
| 0 | Робота відсутня |

Шкала оцінювання самостійної роботи здобувачів вищої

| К-сть балів | Критерії оцінювання |
|-------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Заочна ф/н | |
| 6 | В повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно самостійно та аргументовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей |

| | |
|-----|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 4-5 | Здобувач вищої освіти всебічно розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову та додаткову літературу |
| 3 | Здобувач не в повному обсязі володіє навчальним матеріалом. |
| 2 | Здобувач поверхово (без аргументації та обґрунтування) викладає його під час усних виступів та письмових відповідей, недостатньо розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, допускаючи при цьому суттєві неточності, правильно вирішив меншість тестових завдань. |
| 1 | Не володіє навчальним матеріалом та не в змозі його викласти, не розуміє змісту теоретичних питань та практичних завдань. Не вирішив жодного тестового завдання. |
| 0 | Завдання не виконано |

Критерії оцінювання контрольних робіт

Проведення поточного контрольного заходу є обов'язковим для здобувачів вищої освіти. Такий захід проводиться у вигляді аудиторної комплексної роботи та дозволяє здійснити контроль знань студентів за всіма змістовими модулями. Контрольний захід проводиться у письмовому вигляді і може включати теоретичні питання, розуміння понятійного апарату з навчальної дисципліни, тестові завдання.

Формою проміжного та поточного контролю є контрольні роботи

| К-сть балів | | Критерії оцінювання |
|-------------|------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Денна ф/н | Заочна ф/н | |
| 3 | 11-12 | В повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно самостійно та аргументовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову та додаткову літературу. |
| 2 | 6-10 | Здобувач вищої освіти володіє теоретичними засадами досліджуваної теми, проте не здатний навести прикладів |
| 1 | 2-5 | Не в повному обсязі володіє навчальним матеріалом. Фрагментарно, поверхово (без аргументації та обґрунтування) викладає його під час усних виступів та письмових відповідей, недостатньо розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, допускаючи при цьому суттєві неточності, правильно вирішив меншість тестових завдань. |
| 0,5 | 1 | Володіє навчальним матеріалом але не в змозі його викласти, не розуміє змісту теоретичних питань та практичних завдань. Не вирішив жодного тестового завдання. |
| 0 | 0 | Робота відсутня |

Підсумкове оцінювання знань здобувачів вищої освіти здійснюється за результатами поточного контролю (від 0 до 50 балів) та екзамену (від 0 до 50 балів). Критерієм успішного проходження здобувачем освіти підсумкового оцінювання є отримання не менше 25 балів за поточний контроль та 25 балів за підсумковий контроль у формі екзамену.

Переведення даних 100-бальної шкали оцінювання в національну шкалу та шкалу за системою ЄКТС здійснюється в такому порядку:

Відповідність підсумкової рейтингової оцінки в балахоцінці за національною шкалою та шкалою ECTS

| Сума балів за 100- бальною шкалою | Оцінка в ECTS | Значення оцінки ЄКТС | Оцінка за національною шкалою | |
|-----------------------------------|---------------|-------------------------------------------------------|-----------------------------------|---------------|
| | | | Екзамен, курсова робота, практика | Залік |
| 90-100 | A | відмінно | відмінно | зараховано |
| 80-89 | B | дуже добре | добре | |
| 70-79 | C | добре | | |
| 60-69 | D | задовільно | задовільно | |
| 50-59 | E | достатньо | | |
| 35-49 | FX | незадовільно з можливістю повторного складання | незадовільно | не зараховано |
| 0-34 | F | незадовільно з обов'язковим повторним вивченням курсу | | |

5. ЗАСОБИ ДІАГНОСТИКИ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Засобами оцінювання та методами демонстрування результатів навчання є:

- тести;
- доповіді, есе;
- індивідуальні завдання;
- презентації результатів виконаних завдань та досліджень;
- презентації результатів самостійної, індивідуальної роботи та наукових досліджень;
- контрольна робота;
- комп'ютерне тестування на платформі MOODLE ДПУ;
- екзамен.

6. ФОРМИ ТА ПИТАННЯ ПОТОЧНОГО ТА ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ

Оцінювання результатів засвоєння програмного матеріалу з навчальної дисципліни «Патопсихологія» передбачає поточний, проміжний та підсумковий форми контролю, які здійснюються на основі накопичувальної бально-рейтингової системи.

Поточний контроль здійснюється протягом семестру під час проведення семінарських занять, при перевірці самостійних робіт та виконанні контрольної роботи і має на меті перевірку рівня засвоєння здобувачами вищої освіти навчального матеріалу з предмета.

При поточному контролі оцінюються наступні результати: - відповіді на семінарських заняттях; контрольних робіт; результати виконання завдань самостійної роботи здобувача, передбачених навчальним планом; для змішаної (дистанційної) форми навчання (відповіді під час занять в дистанційному режимі (на форумах, чатах, Zoom, Google Meet, Microsoft Teams тощо); результати виконання завдань самостійної роботи здобувача; результати виконання інших видів робіт (участь у наукових, науково-практичних конференціях, олімпіадах, підготовка наукової статті).

Проміжний контроль здійснюється у формі контрольного заходу (тест, інтерпретація теоретичного питання; розв'язання практичних ситуацій (кейсів)).

З навчальної дисципліни «Патопсихологія» передбачено 2 контрольні (модульні) роботи. Здобувачів завчасно інформуються про терміни проведення і зміст контрольної (модульної) роботи. Результат поточного контролю визначається сумарно за всіма складовими поточного контролю.

Підсумковий контроль проводиться у формі екзамену.

Перелік питань до поточного контролю

1. Патопсихологія як галузь психологічної науки.
2. Предмет патопсихології.
3. Завдання патопсихології.
4. Взаємозв'язки патопсихології з іншими дисциплінами.
5. Психодіагностичний напрям досліджень у патопсихології.
6. Психокорекційний напрям досліджень у патопсихології.
7. Дослідження динаміки психічних порушень.
8. Патологічні рівні мозкових процесів.
9. Норма та патологія з погляду різних психологічних шкіл.
10. Психоаналітична концепція поняття "норма".
11. Когнітивно-біхевіоральна концепція поняття "норма".
12. Екзистенційно-гуманістична концепція поняття "норма".
13. Специфіка та принципи побудови патопсихологічного експерименту.
14. Основні вимоги до змісту та проведення патопсихологічного дослідження .
15. Прийоми і методи патопсихологічної діагностики.
16. Психодіагностика і психотерапія в діяльності психолога.
17. Психогігієна, психопрофілактика і реабілітація в клініці.
18. Психологічна реабілітація осіб з різними видами травматизації.
19. Свідомість та її розлади.
20. Розлади уваги.
21. Порушення відчуття.
22. Психологічні механізми порушень сприйняття.
23. Психологія особистісного компоненту сприйняття.
24. Психологічні механізми порушення пам'яті.
25. Методи дослідження особистісного компоненту пам'яті.
26. Проблема інтелекту.
27. Психологічні механізми порушення мислення.
28. Клінічна феноменологія розладів мислення.

29. Психоаналітичні теорії механізмів мислення.
30. Функції мовлення.
31. Порушення мовлення.
32. Поняття «Емоції» та їх розлади.
33. Розлади вольової сфери.
34. Розлади потягу.
35. Розлади психомоторики.
36. Астенічний синдром
37. Депресивні розлади.
38. Іпохондричний розлад.
39. Афективні розлади настрою.
40. Психологічні діагностичні критерії органічних психічних розладів.
41. Реабілітаційні заходи органічних психічних розладів.
42. Невротичні психогенні реакції.
43. Панічні розлади.
44. Розлади адаптації.
45. Характеристика невротичних розладів.
46. Основні групи клінічної симптоматики неврозів.
47. Реактивні психози. Їх види.
48. Затяжні психогенні психози
49. ПТСР. Стрес як психологічна травма.
50. Типи реакції гострого стресу.
51. Рівні реабілітації ПТСР.
52. Поняття “психосоматичні розлади”. Фактори дії.
53. Прихована депресія та її варіанти.
54. Загальна характеристика кПТСР та його чинники.
55. Емоційні регресії. Симптоми кПТСР.
56. Реабілітація та практична робота при кПТСР.
57. Наслідки розладу кПТСР.

Перелік питань до підсумкового контролю

1. Психодіагностичний напрям досліджень у патопсихології.
2. Психокорекційний напрям досліджень у патопсихології.
3. Патологічні рівні мозкових процесів.
4. Норма та патологія з погляду різних психологічних шкіл.
5. Психоаналітична концепція поняття “норма”.
6. Когнітивно-біхевіоральна концепція поняття “норма”.
7. Екзистенційно-гуманістична концепція поняття “норма”.
8. Специфіка та принципи побудови патопсихологічного експерименту .
9. Основні вимоги до змісту та проведення патопсихологічного дослідження.
10. Прийоми і методи патопсихологічної діагностики.
11. Психодіагностика і психотерапія в діяльності психолога.
12. Психогігієна, психопрофілактика і реабілітація в клініці.
13. Психологічна реабілітація осіб з різними видами травматизації.
14. Свідомість та її розлади.
15. Розлади уваги.
16. Порушення відчуття.
17. Психологічні механізми порушень сприйняття.
18. Психологічні механізми порушення пам'яті
19. Методи дослідження особистісного компоненту пам'яті.

20. Проблема інтелекту.
21. Психологічні механізми порушення мислення.
22. Порушення мовлення.
23. Поняття «Емоції» та їх розлади.
24. Розлади вольової сфери.
25. Розлади потягу.
26. Розлади психомоторики.
27. Астенічний синдром.
28. Депресивні розлад.
29. Іпохондричний розлад.
30. Афективні розлади настрою.
31. Психологічні діагностичні критерії органічних психічних розладів.
32. Реабілітаційні заходи при органічних психічних розладах.
33. Невротичні психогенні реакції.
34. Панічні розлади.
35. Розлади адаптації.
36. Характеристика невротичних розладі.
37. Основні групи клінічної симптоматики неврозів.
38. Реактивні психози. Їх види.
39. Затяжні психогенні психози.
40. ПТСР. Стрес як психологічна травма.
41. Типи реакції гострого стресу.
42. Рівні реабілітації ПТСР.
43. Поняття “психосоматичны розлади”. Фактори дії.
44. Прихована депресія та її варіант.
45. Загальна характеристика кПТСР та його чинники.
46. Емоційні регресії. Симптоми кПТСР.
47. Реабілітація та практична робота при кПТСР.
48. Наслідки розладу кПТСР.

7. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна

1. Піт Уокер. Посібник з відтворення дитячої травми. Переклад з англ. Київ, "Діалектика", 2020. - 272с.
2. Медицина за Девідсоном: принципи і практика: 23-є видання: у 3 томах. / за ред. Стюарта Г. Ралстона, Яна Д. Пенмана, Марка В.Дж. Стрекена, Річарда П. Гобсона, 2021. – 664с.
3. Шкарлатюк К. І. Патопсихологія: навч. посіб. / Катерина Шкарлатюк. – Луцьк: Вежа Друк, 2022. – 155 с.

Допоміжна

1. Крюкова М. А. Патопсихологія: навчально-методичний посібник (для студентів факультету психології, політології та соціології НУ «ОЮА») / М. А. Крюкова, А. В. Курова. – Одеса: Фенікс, 2019. – 38 с.
2. Лісовенко А.Ф. Медична психологія: методичні рекомендації (для самостійної підготовки здобувачів вищої освіти факультету психології, політології та соціології). Одеса: Фенікс. 2020. 60 с. URL: <http://surl.li/gwpph>
3. Мартинюк І.А. Патопсихологія: Центр навчальної літератури, 2019, 208с. URL: <http://surl.li/hksuv>.
4. Основи медичної психології : конспект лекцій / укладач Т. В. Іванова. Суми: Сумський державний університет, 2022. 275 с. URL: <http://surl.li/gwpor>
5. Психологія сім'ї: підручник / за ред. В. М. Поліщука. Суми: Університетська книга, 2021. 248с.

Інформаційні ресурси в Інтернет

1. Збірник наукових праць Інституту психології імені Г.С. Костюка НАПН України.. URL: <http://surl.li/hqvbt>
2. Інститут соціальної та політичної психології Національної академії педагогічних наук України. URL: <https://ispp.org.ua/elektronna-biblioteka/tekstovi-materiali/naukova-produkciya/statti-ta-doslidzhennya>.
3. Міністерство освіти, науки України – офіційний сайт URL:<http://www.mon.gov.ua>
4. Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського URL:<http://www.nbuv.gov.ua>.

Міжнародні видання

1. Psychologicaljournal. URL: <http://www.apsijournal.com/index.php/psyjournal>
2. Англomовний перелік професійних сайтів зрізних напрямків психотерапії. URL: <http://www.psychotherapy.org/sites-links.htm#sites>

8. ЛИСТ ОНОВЛЕННЯ ТА ПЕРЕЗАТВЕРДЖЕННЯ РОБОЧОЇ ПРОГРАМИ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

РОЗГЛЯНУТО ТА СХВАЛЕНО

на засіданні кафедри психології, педагогіки та соціології

Протокол від _____ 20__ р. № ____.

| Навчальний рік | Дата засідання кафедри – розробника РПНД | Номер протоколу | Підпис завідувача кафедри | Підпис гаранта ОП |
|----------------|------------------------------------------|-----------------|---------------------------|-------------------|
| | | | | |
| | | | | |